

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 28 lipca 2014 roku powód (...) spółka ograniczoną odpowiedzialnością w B. wniósł o zasądzenie od pozwanego T. T. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w M. kwoty 105.167,27 zł wraz z odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu żądania powód wskazał, że działając w charakterze podwykonawcy zawarł w dniu 16 stycznia 2012 roku z pozwanym jako wykonawcą umowę o wykonanie robót budowlanych, której przedmiotem były roboty polegające na montażu instalacji teletechnicznych wewnętrznych oraz zewnętrznych, szczegółowo określone w załączniku nr 1 do umowy. Wynagrodzenie powoda z tytułu wykonania umowy wynosiło 868.856,00 zł. Podstawą wypłaty wynagrodzenia miał być protokół odbioru robót, podpisany przez przedstawicieli wykonawcy. Z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umowy pozwany był uprawniony do zatrzymania kwoty stanowiącej 10% wynagrodzenia netto powoda. Zwrot na rzecz powoda zatrzymanego zabezpieczenia miał nastąpić na jego pisemny wniosek, po dokonaniu przez inwestora odbioru końcowego inwestycji i usunięciu przez powoda wszystkich wad i usterek przedmiotu umowy, przy czym zwrot 5% zatrzymanego zabezpieczenia winien nastąpić do dnia 30 kwietnia 2013 roku, zaś zwrot kolejnych 5% do dnia 30 czerwca 2013 roku. Ponadto pozwany był uprawniony do zatrzymania kwoty stanowiącej 2% wynagrodzenia netto powoda tytułem zabezpieczenia wartości tzw. zaplecza. Termin zwrotu zabezpieczenia wartości tzw. zaplecza został przez strony określony na dzień 30 kwietnia 2013 roku. Dnia 30 sierpnia 2012 roku strony dokonały końcowego odbioru wykonanych przez powoda robót, co potwierdza protokół zdawczo-odbiorczy. Pozwany nie wniósł żadnych zastrzeżeń do przedmiotu umowy. W dniu 31 sierpnia 2012 roku powód wystawił fakturę vat nr (...) za wykonane roboty budowlane polegające na budowie (...) L.. Podstawę do wystawienia przedmiotowej faktury stanowił protokół zdawczo-odbiorczy z dnia 30 sierpnia 2012 roku. Pozwany dokonał częściowej zapłaty tytułem zwrotu zatrzymanego zabezpieczenia. Pozostała należność wynikająca z łączącej strony umowy nie została uiszczona, pomimo wezwania pozwanego do zapłaty w dniu 6 listopada 2013 roku. Tym samym do zapłaty na rzecz powoda pozostała kwota 105.167,27 zł.

(pozew k. 2-9)

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 4 września 2014 roku Sąd Okręgowy w Lublinie IX Wydział Gospodarczy w sprawie o sygn. akt IX GNC 339/14 orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

(nakaz zapłaty k. 78)

W sprzeciwie z dnia 25 września 2014 roku pozwany zaskarżył powyższy nakaz w całości i wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Zdaniem pozwanego powództwo było przedwczesne albowiem zgodnie z § 7 ust. 6 umowy w przypadku obciążenia pozwanego przez generalnego wykonawcę (...) S.A.) kwotami z tytułu należytego zabezpieczenia umowy, powód był zobowiązany do wpłaty na rzecz pozwanego przedmiotowej sumy wynikającej z obciążenia. Zatem dopiero po ostatecznym rozliczeniu pomiędzy pozwanym, a generalnym wykonawcą powód mógłby domagać się zwrotu zatrzymanej części wynagrodzenia. Jednocześnie w razie niepodzielenia powyższej argumentacji, pozwany oświadczył, że dokonuje potrącenia żądanej przez powoda sumy z wierzytelnością przysługującą mu przeciwko powodowi z tytułu kary umownej za nieterminowe usunięcie wad i usterek w budowie oraz z tytułu sumy, którą pozwany został obciążony przez generalnego wykonawcę jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy, jak również potrącenia co do kwoty 1.353,00 zł, którą pozwany zapłacił firmie zewnętrznej za usunięcie usterek w pracach wykonywanych przez powoda.

(sprzeciw k. 83-86)

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 30 kwietnia 2015 roku Sąd Okręgowy w Lublinie przekazał niniejszą sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi
X Wydziałowi Gospodarczemu jako miejscowo właściwemu do rozpoznania sprawy.

(postanowienie k. 150)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

W dniu 16 stycznia 2012 roku strony sporu zawarły umowę, na mocy której powód jako wykonawca zlecił pozwanemu, jako podwykonawcy roboty polegające na montażu, instalacji teletechnicznych wewnętrznych oraz zewnętrznych szczegółowo określone

w załączniku nr 1 do umowy, na budowie (...) w L.. Opisane prace obejmowały wszelkie roboty, dostawy materiałów i usług, sprzętu, jak również inne roboty, niezbędne do należytego oraz terminowego wykonania przedmiotu umowy (§ 1 ust. 1 i 3 umowy). Termin rozpoczęcia wykonywania przedmiotu umowy ustalono na dzień 6 stycznia 2012 roku, zaś zakończenia na dzień 29 lutego 2012 roku (§2 ust. 1 i 2 umowy). Pozwany zobowiązany był do zapłaty powodowi za wykonanie przedmiotu umowy wynagrodzenia ryczałtowego w kwocie 840.394,00 zł netto, które miało zostać powiększone o podatek vat zgodnie z obowiązującymi przepisami (§ 6 ust. 1 umowy). Wynagrodzenie miało zostać wypłacone powodowi na podstawie protokołu odbioru robót, podpisanego przez przedstawicieli pozwanego (kierownika budowy i kierownika kontraktu), nie później niż 30 dni od wpłynięcia do siedziby pozwanego prawidłowo wystawionej faktury. Pozwany dopuszczał fakturowanie częściowe za zrealizowane elementy robót, na koniec miesiąca. Do dnia odbioru końcowego przez inwestora, fakturowanie częściowe nie mogło przekroczyć narastająco 90% wartości poszczególnych elementów umowy. Podstawą do wystawienia przez powoda faktury końcowej było dokonanie przez pozwanego odbioru końcowego przedmiotu umowy bez zastrzeżeń oraz podpisanie przez pozwanego (kierownika budowy i kierownika kontraktu) bezusterkowego protokołu końcowego odbioru prac. Pozwany tytułem zabezpieczenia należytego wykonania przedmiotu umowy miał prawo do zatrzymania 10% kwoty netto wynagrodzenia powoda, określone w każdej fakturze. Zwrot zatrzymanej kwoty miał nastąpić na pisemny wniosek powoda, po dokonaniu przez inwestora odbioru końcowego inwestycji i usunięciu przez powoda wszystkich wad i usterek przedmiotu umowy (§ 7 ust. 1-5 umowy). Nadto w § 7 ust. 6 umowy powód zobowiązał się, że w przypadku obciążenia pozwanego przez inwestora lub inżyniera kontaktu lub generalnego wykonawcę kwotami z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umowy w zakresie będącym przedmiotem niniejszej umowy, wpłaci niezwłocznie na rzecz pozwanego kwotę, którą został obciążony. Strony ustaliły, że powyższe zabezpieczenie jest nieodwołalne, bezwarunkowe i płatne na pierwsze żądanie, zaś wysokość wskazanej kwoty nie mogła przekroczyć 42.019,70 zł w okresie gwarancji i rękojmi. Pozwany powinien powiadomić powoda o wszelkich roszczeniach w formie pisemnej. W przypadku nienależytego wykonania przedmiotu umowy zabezpieczenie miało być wykorzystane do zgodnego z umową wykonania robót i pokrycia roszczeń z tytułu rękojmi i gwarancji za wykonane roboty (§7ust.7-10umowy). W § 11 ust. 1 umowy powód udzielił pozwanemu gwarancji na wykonane prace na okres 5 lat od daty zakończenia odbioru końcowego inwestycji. Jednocześnie powód poinformował pozwanego, że gwarancja producenta na zamontowane urządzenia wynosiła 36 miesięcy od odbioru końcowego. Gwarancja na materiały zastosowane do budowy okablowania strukturalnego wynosiła 25 lat (certyfikat producenta). O wykryciu wady lub usterki pozwany był zobowiązany zawiadomić powoda pisemnie (listem poleconym, faksem lub pocztą elektroniczną). Powód był zobowiązany przystąpić do usuwania wad i usterek nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania zawiadomienia, chyba, że strony postanowiłyby inaczej. Powód winien usunąć wady i usterki w terminie 7 dni, chyba że strony ustaliły dłuższy termin. Jeżeli powód nie przystąpiłby do usuwania wad i usterek lub nie usunął ich w wyznaczonym terminie, pozwany mógłby usunąć wady lub usterki sam lub zlecić ich usunięcie innej firmie na całkowity koszt powoda (§ 11 ust. 3, 4, 5 umowy). Zgodnie z § 12 ust. 1 pkt c umowy powód zobowiązany był do zapłaty pozwanemu kary umownej za opóźnienie w usunięciu wad lub usterek stwierdzonych przy odbiorze lub w okresie gwarancji – w wysokości 0,5% wynagrodzenia umownego netto, za każdy dzień opóźnienia. Strony ustaliły maksymalną wysokość kar za nieterminowe usunięcie wad lub usterek przedmiotu umowy w wysokości 10% wartości netto wynagrodzenia powoda. Pozwany zobowiązał się natomiast względem powoda do zapłaty odsetek ustawowych w razie zwłoki w zapłacie powodowi kwoty wynikającej z prawidłowo wystawionej faktury (§12 ust. 2 pkt a umowy).

(umowa wraz z załącznikiem k. 52-65)

Aneks nr (...) z dnia 29 lutego 2012 roku do powyższej umowy podwyższono wynagrodzenie ryczałtowe powoda za wykonanie przedmiotu umowy do kwoty 868.856,00 zł netto. W kolejnym aneksie datowanym również na dzień 29 lutego 2012 roku strony wprowadziły w treści umowy dodatkowy zapis dotyczący sposobu dokonania zwrotu na rzecz powoda zatrzymanej części wynagrodzenia. Zgodnie z brzmieniem tego zapisu pozwany zobowiązany był do zwrotu powodowi kwoty zabezpieczenia w następujący sposób: 5% netto wynagrodzenia umownego w terminie do 30 kwietnia 2013 roku, 5% netto wynagrodzenia umownego w terminie do dnia 30 czerwca 2013 roku. Ponadto w terminie do 30 kwietnia 2013 roku pozwany miał zwrócić powodowi zabezpieczenie wartości tzw. zaplecza w wysokości 2% wynagrodzenia umownego netto. W przypadku wystąpienia w okresie po dokonaniu zwrotu zabezpieczeń – konieczności usunięcia wad i usterek z tytułu rękojmi i gwarancji, w odniesieniu do prac wykonanych przez powoda, powód zobowiązał się dokonać ich usunięcia w terminie nie dłuższym niż 7 dni. W przypadku nieusunięcia wad lub usterek przez powoda, strony upoważniły pozwanego do obciążenia powoda równowartością wykonanych/zleconych prac naprawczych, a powód winien był zapłacić żadaną kwotę w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia wezwania go do zapłaty, z ograniczeniem jego odpowiedzialności do ogólnej kwoty 43.442,80 zł.

(aneksy do umowy k. 66-69)

Za wykonanie robót objętych umową z dnia 16 stycznia 2012 roku powód wystawił pozwanemu następujące faktury vat: nr (...) z dnia 29 lutego 2012 roku na kwotę 405.900,00 zł brutto z terminem płatności na dzień 30 marca 2012 roku wraz z notą korygującą nr (...) oraz (...), nr (...) z dnia 14 maja 2012 roku na kwotę 555.960,00 zł brutto z terminem płatności na dzień 14 czerwca 2012 roku wraz z notą korygującą (...), nr (...) z dnia 31 sierpnia 2012 roku na kwotę 106.832,88 zł brutto z terminem płatności na dzień 30 września 2012 roku.

(faktury vat k. 39, 42-45, 47-49)

Na poczet należności powoda wynikających z łączącej strony umowy, pozwany dokonał następujących wpłat na rachunek powoda: w dniu 30 maja 2012 roku w kwocie 190.000,00 zł, w dniu 31 maja 2012 roku w kwocie 174.782,00 zł, w dniu 11 lipca 2012 roku w kwocie 80.000,00 zł, w dniu 23 lipca 2012 roku w kwocie 100.000,00 zł, w dniu 3 października 2012 roku w kwocie 180.000,00 zł, w dniu 12 października 2012 roku w kwocie 50.000,00 zł, w dniu 26 października 2012 roku w kwocie 50.000,00 zł, w dniu 17 grudnia 2012 roku w kwocie 80.000,00 zł, w dniu 23 stycznia 2013 roku w kwocie 50.000,00 zł, w dniu 11 kwietnia 2013 roku w kwocie 27.024,88 zł, w dniu 6 września 2013 roku w kwocie 20.000,00 zł.

(potwierdzenia przelewów k. 20-30)

W dniu 30 sierpnia 2012 roku strony sporządziły protokół zdawczo – odbiorczy stwierdzający wykonanie przez powoda przedmiotu umowy bez zastrzeżeń. W treści protokołu strony wskazały, że z dniem jego sporządzenia zwalnia się 10% zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz, że przedmiotowy protokół stanowi podstawę do wystawienia i realizacji faktury końcowej.

(protokół zdawczo-odbiorczy k. 50)

W piśmie z dnia 12 września 2013 roku skierowanym do powoda, pozwany zwrócił się z prośbą o przedłużenie ustalonego terminu całkowitego rozliczenia zobowiązań na rzecz powoda do 31 grudnia 2013 roku, z uwagi na trudną sytuację finansową pozwanego, jak również brak skutecznego egzekwowania zwrotu zatrzymanych należności.

(pismo k. 31, zeznania świadka J. K. e-protokół rozprawy z dnia 23 listopada 2015 roku czas nagrania 00:14:36)

W odpowiedzi na powyższe pismem z dnia 10 października 2013 roku powód wezwał pozwanego do uregulowania należności w terminie do 31 października 2013 roku. Kolejnym pismem z dnia 6 listopada 2013 roku powód

wezwał pozwanego do zapłaty należności z tytułu łączącej strony umowy pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

(pismo k. 32, 34)

W wiadomości e-mail z dnia 16 maja 2014 roku (...) S.A. w S., jako generalny wykonawca budowy, na której powód wykonywał roboty zlecone umową z dnia 16 stycznia 2012 roku, zgłosił stronie pozwanej usterkę w przedmiotowych pracach, dotyczącą sygnalizacji alarmu pożaru- czujki liniowej 207/2, oznaczoną jako reklamacja nr (...). Informację o usterce pozwany przekazał następnie powodowi, który w odpowiedzi wiadomości e-mail z dnia 19 maja 2014 roku polecił pozwanemu aby naprawę rzezonanej usterki zlecić firmie zewnętrznej. W konsekwencji pozwany zlecił naprawę firmie (...) Sp. z o.o. w L., która w dniu 30 lipca 2014 roku wystawiła z tego tytułu pozwanemu fakturę vat nr (...) na kwotę 1.353,00 zł brutto.

(wiadomość e-mail k. 90-92, faktura vat k. 93, zeznania świadka Z. K. e-protokół rozprawy z dnia 2 listopada 2015 roku czas nagrania 00:22:45)

W piśmie datowanym na dzień 18 września 2014 roku generalny wykonawca – (...) S.A. w S. oświadczył, że na podstawie umowy nr (...) z dnia 5 grudnia 2011 roku zawartej z pozwaną w niniejszej sprawie spółką, dotyczącej realizacji robót elektrycznych i teletechnicznych wewnętrznych i zewnętrznych, dokonał zatrzymania kwoty 166.966,70 zł z tytułu zabezpieczenia gwarancyjnego na poczet wad i usterek.

(oświadczenie k. 175)

Notą obciążeniową nr (...) z dnia 18 września 2014 roku pozwany obciążył powoda kwotą 66.886,00 zł z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania łączącej strony umowy, stanowiącą część z sumy, którą pozwany został obciążony przez generalnego wykonawcę. Notą obciążeniową nr 1/09/2014 z dnia 18 września 2014 roku oraz kolejną nr (...) wystawioną w dniu 17 grudnia 2015 roku, pozwany obciążył powoda kwotą 86.885,60 zł z tytułu opóźnienia w usuwaniu wad i usterek w okresie gwarancji w zleconych powodowi na mocy umowy z dnia 16 stycznia 2012 roku pracach.

(noty obciążeniowe k. 87-88 oraz k. 190)

W piśmie z dnia 30 grudnia 2015 roku, stanowiącym odpowiedź na notę obciążeniową nr (...), powód oświadczył, iż nie uznaje roszczeń pozwanego w zakresie usterki nr 166, dotyczącej nierównego podświetlania monitorów (...) stacji monitoringu B. (...), tj. urządzeń zamontowanych w budynku Targów L.. Uzasadniając swoje stanowisko powód wskazał, że jego odpowiedzialność z tytułu wad i usterek powstałych w okresie gwarancji dotyczy jedynie wykonanych przez niego prac na terenie budynku Targów L.. Natomiast odpowiedzialność za wady i usterki nałożona na powodową spółkę na mocy łączącej strony umowy nie obejmuje zamontowanego sprzętu, który objęty jest gwarancją producenta. (pismo k. 193)

W piśmie datowanym na dzień 18 września 2014 roku oraz w kolejnym piśmie z dnia 17 grudnia 2015 roku pozwany złożył oświadczenie o potrąceniu należności dochodzonej przez powoda w niniejszej sprawie z wierzytelnością pozwanego wobec powoda wynikającą z not obciążeniowych nr 1 i 2 z 18 września 2014 roku oraz z faktury vat nr (...) wystawionej przez (...) Sp. z o.o. Następnie w piśmie z dnia 14 stycznia 2016 roku pozwany oświadczył, że potrąca dochodzoną w sprawie wierzytelność powoda z wierzytelnością pozwanego wynikającą z noty obciążeniowej nr (...) z dnia 17 grudnia 2015 roku.

(oświadczenie o potrąceniu k. 89, 194, 197)

Sąd dokonał ustaleń faktycznych w sprawie w oparciu o przedłożone przez strony sporu dokumenty, których prawdziwość nie budziła zastrzeżeń, jak również na podstawie zeznań świadków, co do których brak było podstaw do podważenia ich wiarygodności. Żadna ze stron procesu nie zakwestionowała prawdziwości zeznań przesłuchanych

w toku postępowania świadków. Z tych względów Sąd uznał, iż dowody te stanowią podstawę ustalenia stanu faktycznego sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo w niniejszej sprawie jako oparte na przepisie art. 647 k.c. okazało się zasadne w przeważającej części.

Strony sporu łączyła umowa o roboty budowlane nr (...) z dnia 16 stycznia 2012 roku na mocy, której pozwany zlecił powodowi do wykonania roboty polegające na montażu instalacji teletechnicznych wewnętrznych oraz zewnętrznych szczegółowo określonych w załączniku nr 1 do umowy na budowie (...) w L.. Strony ustaliły ostatecznie wysokość wynagrodzenia powoda za zrealizowane prace na kwotę 868.856,00 zł. Jednocześnie w § 7 ust. 4 umowy przyjęły, że pozwany miał prawo do zatrzymania 10% wynagrodzenia powoda netto tytułem zabezpieczenia należytego wykonania przedmiotu umowy, której zwrot zgodnie z umową miała nastąpić na pisemny wniosek powoda, po dokonaniu przez inwestora odbioru końcowego inwestycji i usunięciu przez powoda ewentualnych wad i usterek w wykonanych pracach (ust. 5 § 7 umowy). W aneksie z dnia 29 lutego 2012 roku do powyższej umowy strony wprowadziły zapis precyzujący sposób zwrotu zatrzymanej przez pozwanego części wynagrodzenia powoda, przyjmując, że 5% z zatrzymanej części wynagrodzenia netto zostanie powodowi zwrócona do dnia 30 kwietnia 2013 roku, zaś kolejne 5% do dnia 30 czerwca 2013 roku. Jednocześnie strony ustaliły, że w terminie do dnia 30 kwietnia 2013 roku pozwany zwróci powodowi zabezpieczenie wartości tzw. zaplecza w wysokości 2% wynagrodzenia netto. Jak wynika z poczynionych przez Sąd ustaleń faktycznych w sprawie, powód wykonał przedmiot umowy w całości, na dowód czego strony spisały w dniu 30 sierpnia 2012 roku protokół zdawczo-odbiorczy. W treści przedmiotowego dokumentu stwierdzono, że prace zostały przez powoda wykonane bez zastrzeżeń oraz że z dniem sporządzenia protokołu ulega zwolnieniu zatrzymana kwota 10% wynagrodzenia powoda netto. Skoro zatem powód zrealizował zobowiązanie wynikające z łączącej strony umowy, co zostało potwierdzone spisaniem przez strony protokołem zdawczo-odbiorczym, jak również nadeszły terminy wyznaczone przez strony do zwrotu powodowi zatrzymanej części wynagrodzenia w wysokości 10% z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz 2% z tytułu zabezpieczenia wartości tzw. zaplecza, pozwany winien zwrócić powodowi żądane sumy tytułem zatrzymanej części należnego powodowi wynagrodzenia.

Za niezasadny przy tym należy uznać zarzut pozwanego podniesiony w sprzeciwie od nakazu zapłaty, zgodnie, z którym powództwo zostało wytoczone przedwcześnie, z uwagi na obciążenie pozwanego przez generalnego wykonawcę kwotami z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umowy łączącej pozwanego z generalnym wykonawcą. Pozwany powołał się przy tym na treść § 7 ust. 6 umowy łączącej strony niniejszego sporu, zgodnie z którym w przypadku obciążenia pozwanego przez generalnego wykonawcę kwotami z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, w zakresie będącym przedmiotem łączącej strony umowy z dnia 16 stycznia 2012 roku, powód wpłaci na rzecz pozwanego kwotę, którą pozwany został obciążony.

W ocenie Sądu orzekającego nie ma racji pozwany twierdząc, że w świetle przytoczonego zapisu umowy z dnia 16 stycznia 2012 roku, obowiązek zwrotu powodowi przez pozwanego zatrzymanej części wynagrodzenia z tytułu należytego wykonania umowy, zaistnieje, dopiero po ostatecznym rozliczeniu przez generalnego wykonawcę i inwestora umowy łączącej pozwanego z generalnym wykonawcą.

Stosownie bowiem do dyspozycji przepisu art. 353¹ k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swojego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Granice swobody umów odnoszą się nie tylko do treści umowy, ale również do celu stosunku prawnego kształtowanego przez strony. Zasada swobody umów musi być więc w każdym przypadku poszanowana, a jej obowiązywanie może zostać wyłączone jedynie w sytuacjach niewątpliwego stwierdzenia okoliczności takich, jak naruszenie bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa, naruszenie właściwości stosunku prawnego, naruszenie zasad współżycia społecznego. (por wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 16 kwietnia 2015 roku, sygn. akt III AUa 627/14 Lex nr 1785881)

W świetle powyższego wskazać należy, że w ramach swobody umów potwierdzonej treścią art. 353¹ k.c. strony mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania. Tym samym mogą ustalić, że zwrot zatrzymanej, tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umowy, części należnego powodowi wynagrodzenia, nastąpi niezależnie od zwrotu adekwatnego zabezpieczenia pozwanemu przez generalnego wykonawcę. Taką interpretację § 7 ust. 5 łączącej strony umowy potwierdza dodatkowo zapis zawarty w aneksie z dnia 29 lutego 2012 roku do umowy, w którym strony sprecyzowały sposób i terminy zwrotu kwot składających się na zajęta część wynagrodzenia powoda. Zgodnie z treścią przedmiotowego aneksu kwota stanowiąca 5% części wynagrodzenia zatrzymanej na poczet zabezpieczenia należytego wykonania umowy miała zostać zwrócona powodowi do 30 kwietnia 2013 roku, zaś kolejne 5% do 30 czerwca 2013 roku. Również do dnia 30 kwietnia 2013 roku winna zostać powodowi zwrócona kwota stanowiąca 2% wynagrodzenia netto zajęta na poczet zabezpieczenia wartości tzw. zaplecza. Skoro zatem pozwany nie uiszczył na rzecz powoda wskazanych sum w wyznaczonych przez strony terminach, powód był uprawniony do wytoczenia powództwa o rzeczne sumy. Pozew został wniesiony przez powoda w dniu 29 lipca 2014 roku, a więc w dacie gdy roszczenie o zwrot powyższego zabezpieczenia było już wymagalne. Z tych względów powództwo w tym zakresie należało uznać za w pełni zasadne.

Jednocześnie brak jest podstaw do uznania za skuteczne oświadczenia pozwanego o dokonaniu potrącenia dochodzonego w pozwie roszczenia z należnością, którą pozwany został obciążony przez generalnego wykonawcę z tytułu należytego wykonania, łączącej oba podmioty umowy. Na dowód rzeczzonego obciążenia pozwany załączył do akt sprawy oświadczenie z dnia 18 września 2014 roku złożone w imieniu (...) S.A. w S., będącego generalnym wykonawcą, w którym wskazano, że w oparciu o umowę nr (...) z dnia 5 grudnia 2011 roku zawartą między (...) S.A. a pozwanym, generalny wykonawca dokonał zatrzymania kwoty 166.966,70 zł z tytułu zabezpieczenia gwarancyjnego na poczet wad i usterek. Z treści przedmiotowego oświadczenia w żadnej mierze nie wynika aby wspomniane zabezpieczenie dotyczyło właśnie prac zleconych powodowi w oparciu o łączącą strony umowę z dnia 16 stycznia 2012 roku. Tymczasem zgodnie w § 7 ust 6 umowy z dnia 16 stycznia 2012 roku powód zobowiązał się do zwrotu pozwanemu kwoty, którą pozwany zostałby obciążony przez generalnego wykonawcę z tytułu należytego wykonania umowy ale jedynie w zakresie prac będących przedmiotem umowy łączącej strony niniejszego sporu.

Zgodnie zaś z art. 498 § 1 k.c. gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelnością drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Oświadczenie o potrąceniu wywołuje skutki określone w przepisach prawa materialnego tylko wówczas, gdy obie potrącane wierzytelności rzeczywiście przysługują osobom będącym względem siebie jednocześnie dłużnikami i wierzycielami (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 grudnia 2011 roku, sygn. akt IV CSK 488/11, Lex 1131137)

Jak zostało wykazane powyżej pozwany nie udowodnił aby rzeczywiście przysługiwała mu wierzytelność względem powoda znajdująca oparcie w zapisie § 7 ust. 6 łączącej strony umowy. Skoro zatem pozwany nie dysponował wierzytelnością względem powoda, zgłoszony w sprzeciwie od nakazu zapłaty zarzut potrącenia kwoty wynikającej z noty obciążeniowej nr (...) nie mógł wywołać skutków prawnych.

Sąd nie uwzględnił również sformułowanego przez stronę pozwaną w toku sporu zarzutu potrącenia kwoty 86.885,60 zł z tytułu kary umownej za opóźnienie w usunięciu przez powoda usterek w realizowanych przez niego pracach. Wbrew stanowisku pozwanego, w ocenie Sądu - wobec treści umowy stron i brzmienia przepisu art. 484 k.c. - brak było podstaw do obciążenia powoda karą umowną z tytułu opóźnienia w usunięciu usterki nr 166/15 dotyczącej nierównego podświetlania monitorów (...) stacji monitoringu B. (...) (tj. urządzeń zamontowanych w budynku Targów L., gdzie prowadzone były przez powoda prace objęte umową z dnia 16 stycznia 2012 roku). Jak słusznie bowiem wywiódł powód w toku sporu, w oparciu o treść § 11 ust. 1 łączącej strony umowy, powód udzielając pięcioletniej gwarancji na wykonane przez siebie prace, równocześnie poinformował pozwanego, że gwarancja producenta na zamontowane urządzenia wynosi 36 miesięcy od odbioru końcowego inwestycji. Zatem powołany wyżej zapis umowny

wyraźnie wskazuje, że odpowiedzialność powoda z tytułu wad i usterek powstałych w okresie gwarancji dotyczy jedynie wykonanych przez powodową spółkę prac na terenie budynku Targów L.. Odpowiedzialność powoda jest zaś wyłączona w przypadku wad lub usterek zamontowanego sprzętu, który to był objęty gwarancją producenta.

Odnosnie zaś kwestii obciążenia powoda karą umowną za nieterminowe usunięcie usterki oznaczonej nr (...), dotyczącej sygnalizacji alarmu pożaru-czujki liniowej 207/2, podnieść należy, iż jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego, w odpowiedzi na zgłoszenie przez pozwanego przedmiotowej usterki, powód w wiadomości e-mail z dnia 19 maja 2014 roku polecił pozwanemu aby naprawę rzeczonyj usterki zlecił firmie zewnętrznej. W konsekwencji pozwany zlecił naprawę firmie (...) Sp. z o.o. w L., która w dniu 30 lipca 2014 roku wystawiła z tego tytułu pozwanemu fakturę vat nr (...) na kwotę 1.353,00 zł brutto. Z tych względów brak było również podstaw do naliczenia powodowi kary umownej za nieterminowe usunięcie usterki nr (...) albowiem pozwany zgodnie z sugestią powoda powierzył naprawę przedmiotowej usterki podmiotowi trzeciemu.

Za w pełni zasadne, w oparciu o zapis § 11 ust. 5 umowy z dnia 16 stycznia 2012 roku, należało natomiast uznać obciążenie powoda kosztami usunięcia wspomnianej usterki, które zgodnie z wystawioną przez podmiot trzeci fakturą vat nr (...) z dnia 30 lipca 2014 roku wyniosły 1.353,00 zł. Takowe uregulowanie kwestii kosztów usunięcia wad przedmiotu umowy stron w ocenie Sądu jest w pełni dopuszczalne na gruncie przytaczanej zasady swobody umów (jako zbliżone do regulacji z art. 636 § 1 in fine k.c.) i stanowi w istocie zapis o karze umownej zgodny z treścią art. 484 k.c.

W konsekwencji Sąd w oparciu o przepisy art. 484 k.c. i art. 498 k.c. podzielił argumentację pozwanego co do zasadności potrącenia wierzytelności pozwanego w kwocie 1.353,00 zł z roszczeniem powoda dochodzonym w niniejszym procesie. Tym samym wierzytelność powoda stanowiąca przedmiot niniejszego sporu podlegała umorzeniu w zakresie potrąconej kwoty 1.353,00 zł, wobec czego Sąd oddalił powództwo w powyższym zakresie.

W pozostałej części Sąd uwzględnił roszczenie powoda, uznając je za w pełni uzasadnione. Zasadzona w wyroku kwota 103.814,27 zł obejmuje nieuiszczoną dotychczas przez pozwanego, a pozostałą należność wynikającą z obowiązku zwrotu powodowi kwoty stanowiącej 10% wynagrodzenia netto, zatrzymanego przez pozwanego tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umowy z dnia 16 stycznia 2012 roku, jak również kwoty wynoszącej 2% wynagrodzenia netto zatrzymanego tytułem zabezpieczenia wartości tzw. zaplecza. Sam fakt zatrzymania części wynagrodzenia nie zmienia charakteru tego świadczenia, które pozostaje wynagrodzeniem za wykonane roboty budowlane należnym powodowi na podstawie art. 647 k.c., a jedynie zmienia termin wymagalności tej części tego świadczenia.

Ponadto przyznana powodowi w wyroku suma obejmuje kwotę skapitalizowanych odsetek naliczonych za opóźnienie z tytułu zwrotu zatrzymanego zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz za opóźnienie w zwrocie zabezpieczenia wartości tzw. zaplecza. Sąd uwzględnił również roszczenie o skapitalizowane odsetki naliczone za opóźnienie w zapłacie na rzecz powodową wynagrodzenia za wykonane przez niego prace objęte umową z dnia 16 stycznia 2012 roku. Poszczególne sumy składające się na wynagrodzenie powoda wynikają z wystawionych przez powodową spółkę faktur vat nr (...) z dnia 29 lutego 2012 roku na kwotę 405.900,00 zł brutto z terminem płatności na dzień 30 marca 2012 roku, nr (...) z dnia 14 maja 2012 roku na kwotę 555.960,00 zł brutto z terminem płatności na dzień 14 czerwca 2012 roku oraz nr (...) z dnia 31 sierpnia 2012 roku na kwotę 106.832,88 zł brutto z terminem płatności na dzień 30 września 2012 roku. Z poczynionych przez Sąd ustaleń wynika, że pozwany dokonywał płatności na poczet wskazanych faktur z opóźnieniem, stąd roszczenie o odsetki za opóźnienie w płatności było w pełni uzasadnione. Żądanie zasądzenia odsetek za opóźnienie w zwrocie zatrzymanego zabezpieczenia wynoszącego odpowiednio 10% i 5% wynagrodzenia netto, jak również za opóźnienie w płatności powyższych faktur vat znalazło przy tym oparcie w przepisie art. 481 §1 k.c. Odsetki za opóźnienie w zwrocie powodowi zatrzymanej części wynagrodzenia liczone były od dnia następnego, po dniu wskazanym w aneksie do umowy jako terminy zwrotu zatrzymanego wynagrodzenia, natomiast odsetki od nieterminowo opłaconych faktur naliczone zostały od dnia następnego po dniu wskazanym na każdej z faktur jako termin ich płatności.

O dalszych odsetkach Sąd orzekł w oparciu o przepis art. 481 § 1 k.c. oraz art. 482 § 1 k.c. przyjmując, że pozwany pozostawał i pozostaje w opóźnieniu w spełnieniu swojego świadczenia i zasądzać je zgodnie z żądaniem pozwu od dnia wytoczenia powództwa.

W tym miejscu podnieść należy, iż powód żądał zasądzenia odsetek ustawowych i żądania tego nie zmienił, mimo zmiany przepisów dotyczących odsetek wprowadzonej ustawą z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1830). Mając na uwadze przepisy wprowadzone ową ustawą, obowiązujące od 1 stycznia 2016 r., Sąd przyjął, że za okres liczony od dnia wniesienia powództwa do dnia 31 grudnia 2015 r. powodowi należą się odsetki ustawowe o jakich mowa w art. 481 § 2 k.c. w brzmieniu sprzed nowelizacji. Jednocześnie, wobec niedokonania przez powoda modyfikacji żądania dotyczącego należności odsetkowej, od 01 stycznia 2016 r., Sąd zasądził odsetki wg stopy odsetek ustawowych o jakich mowa w art. 359 § 2 k.c.

Rozstrzygając o kosztach procesu Sąd zastosował przepis art. 100 zd. 2 k.p.c. zasądając od pozwanego jako strony przegrywającej proces w przeważającej części na rzecz powoda zwrot kosztów procesu w kwocie 8.876,00 zł. Na koszty procesu poniesione przez powoda złożyła się bowiem kwota 5.259,00 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu oraz 3.600,00 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego będącego adwokatem (§6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2013r. poz. 461 j.t.) oraz 17,00 złotych tytułem opłaty od pełnomocnictwa procesowego.

z/ odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. stron. 2016-05-10